

15. aprill 2021: Ülestõusmispüha oktaavi nädal – neljapäev,
Quasi modo geniti nädal; *Domenica in albis depositis*; Kaarlis ja veebis

Kui ka meie usk veab alt, siis Kristus mitte kunagi – Tema Pühad Haavad ravivad meie uskmatust raskel hetkel ja annavad meile selget, ilma pettuse ja vaimulikku toitu. Sellest saab ilmsiks meie usk – Eesti usk – see on usk Jumala armastuse imelisest väest, mis ilmutab ennast meie igapäevases argielus. Selle usu kaudu sünnivad imed, mida me peame rääkima kõikjal ja kogu oma elu. Usu tee algab ristimisest, aga ei lõpe sinna – ka siis kui ristimise valged rõivad on varna riputatud, oleme ikkagi rietatud Kristuse valgusega.

Vesper *Ordinarium III* (Eerik)

PSALMID: 1. psalm N(V) 1. ps (*Anne*); 2. psalm N(V) 2. ps (*Reet*); 3. psalm N(V) 3. ps (*Stiiv*); 4. psalm N(V) 4. ps (*Ahti*);
5. psalm N(V) 5. ps (*Merje*)

PÜHAKIRI 1Jh 5:4–10 (*Merje*) Ülestõusmispüha oktaav: epistel Karl Suure leksionaari järgi.

Eespalvetaja: Jah, igaüks, kes on sündinud Jumalast, † võidab ära maailma. * Ja see ongi võit, † mis on võitnud ära maailma – meie usk. / Kes on, kes võidab ära maailma? * Eks see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg! / Tema on see, kes tuli vee ja verega – † Jeesus Kristus. * Ta ei tulnud üksnes veega, vaid vee ja verega, † ja Vaim on selle tunnistajaks, sest Vaim on tõde. / Jah, tunnistajaid on kolm: * Vaim, vesi ja veri, ja need kolm on üks. / Kui me võtame vastu inimeste tunnistuse, † siis Jumala tunnistus on suurem, * sest see on Jumala tunnistus, et ta on andnud tunnistuse oma Poja kohta. / Kes usub Jumala Pojasse, * sellel on see tunnistus olemas enese sees. / Kes ei usu Jumalat, † see on teinud tema valelikuks, * sest ta pole uskunud tunnistust, † mille Jumal on andnud oma Poja kohta.

Rahvas: Tänu olgu Jumalale.

VASTUSLAUL 155 (*Eerik*) Vt „Maarjamaa Õhtupalvused“

HÜMN KLPR 106^{fis}

SALMIKE (*Eerik*) Varakristliku tervituse ainetel E.J. (kvint üles, ehk cis) (*Eerik*)

Eespalvetaja: Kristus on üles tõusnud! **Rahvas:** Tõesti Ta on üles tõusnud!

EP: Kristus on surnuist üles tõusnud! **Rahvas:** Tõesti Ta on surnuist üles tõusnud!

EP: Kristus on surnuist üles tõusnud † ja surmaga surma maha tallanud! **Rahvas:** Ja neile, kes hauas on elu kinkinud!

MAARJA KIITUSLAUL: 43^f:74:E1 (*Anne*)

PALVE L13–L14 Paista minu ellu (*Eerik*)

PÄEVAPALVED (ülestõusmisajal tänapalve; lähima pp ja/või püha algussalmid; [pühakuga ja/või mõne isikuga seotud päev]; [temaatiline palve]; lähima pp ja/või püha Ev; [lähima(te) kirikupüha(de) meenutamise]; lähima pp ja/või p. Ep)
Eespalvetaja: (*Ahti*) Palugem. [väike paus] Kõigeväeline Jumal, † Halastaja ja Armuline Taevane Isa, * meie tänane Sind, † Sinu Poja Jeesuse Kristuse imelise ülestõusmise eest. / Maailma Päästja, † meie Lunastaja ja Õnnistegija Jeesus Kristus on üles tõusnud * tõesti, tõesti Ta on surnuist üles tõusnud † ja on alati koos meiega. / Me tänane Sind, † et võime Kristuse kaudu olla nagu äsjasündinud lapsed * ja et Sa ei keela Kristuse näol meile selget vaimulikku piima, † mida me väga igatseme. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

(*Reet*) Luba, et me võiksime olla nende hulgas, † kelle kohta Õnnistegija ütles: * „Õndsad on need, kes ei näe, kuid usuvad“. / Me palume Sind, † et kui meie usk siiski kord alt veab, * siis võiks Jeesus meile meie kahtlustes ilmuda nagu Pühale Toomale. / Me palume, † et meil siis oleks armu Jeesust ära tunda * ning hüüda talle Püha Toomase kombel † „Minu Issand ja minu Jumal!“ / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

(*Merje*) Anna meile tarkust taibata, * et meie usk Jeesusesse Kristusesse, Jumala Pojasse † võib võita ära kõik maailma kõverused ja pahed. / Luba meil tunnistada koos Tõe Vaimuga, * et Jeesus Kristus tuli tõesti koos vee ja verega. / Olgu meil tunnetust mõista Püha Johannese sõnu, † et Vaim, vesi ja veri, need kolm on üks; * ja et see annab tunnistust Jumala Pojast † ja kui me Jumala Pojasse usume, siis on see tunnistus meie sees. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

(*Eerik*) Olgu meil Sinu armu, † et käia koos Ülestõusnud Kristusega siin ajalikus maailmas * ja jõuda lõpuks igavesse Taevasesse Isamajasse, † kus võime koos Pühima Neitsi Maarja, Püha Apostel Johannese, Püha Apostel Tooma, Püha Luuka ja kõikide Sinu inglite, pühakute ja märtritega † Sind kiita ja ülistada igavesti. / Me palume seda Sinu Poja, † Meie Issanda, Jeesuse Kristuse läbi * kes elab ja valitseb koos Sinuga, Püha Vaimu ühtsuses, † üks Kolmainus Jumal, igavesest ajast igavesti. // **Kõik:** Aamen

Ülestõusmispüha oktaav: Missa Algussalmid *Quasi modo geniti* – AMS 087 1–3; Ant. 1Pt 2:2a järgi (g01049); Salm Ps 81:2 (g01049c)

Antifoon: Nagu vastsündinud lapsed, halleluuja, ihaldage õiget, ilma pettusetä [vaimulikku] piima. Halleluuja, halleluuja, halleluuja. *Salm:* Hõisake Jumalale, kes on meie tugevus, * hüüdke rõõmuga Jaakobi Jumala poole!

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/6626/0/en>) *Ant:* *Quasi modo geniti infantes, alleluia: rationabiles, sine dolo lac concupiscite. Salm:* Exsultate Deo adiutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Inglise tekst (<http://missale.heliohost.org/lowsunday.html>) *Antifoon:* As newborn babes, alleluia, desire the rational milk without guile, alleluia, alleluia, alleluia. *Salm:* Rejoice to God our Helper; sing aloud to the God of Jacob.

Eesti tekst Piiblist Antifoon: Nagu äsjasündinud lapsed igatsege vaimulikku selget piima, et te selle varal kasvaksite pääste poole

Ladina tekst (antifoon) Vulgatast: sicut modo geniti infantes rationale sine dolo lac concupiscite ut in eo crescatis in salutem

Ladina tekst (salm) Rooma psaltrist: 80.2 Exultate Deo adiutori nostro iubilate Deo Iacob

Ülestõusmispüha oktaav: VT Ap 4:8, 10bc–24 VT MA järgi (Dom. Prima Post Pascha in Albis Depositis), mis on seotud EV Jh 20:19–31

Siis Peetrus, täis Püha Vaimu, ütles neile: «Rahva ülemad ja vanemad! [Kui meid täna üle kuulatakse vigasele inimesele tehtud heateo pärast, mille läbi ta päästeti, siis olgu teile kõigile ja kogu Iisraeli rahvale teada, et] see sündis Jeesuse Kristuse, Naatsaretlase nime abil, kelle teie lõite risti, aga kelle Jumal on üles äratanud surnuist. Sellesama tõttu seisab see inimene siin teie ees tervena. Jeesus on «kivi, mille teie, ehitajad, olete tunnistanud kõlbmatuks, mis on saanud nurgakiviks». Ja kellegi muu läbi ei ole päästet, sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetak». Nähes Peetruse ja Johannese kartmatust ja teada saades, et nad on õppimata ja lihtsad mehed, panid nad seda imeks. Nad tundsid ära, et need mehed olid olnud Jeesuse kaaslased. Ja kui nad nägid tervendatud meest nende juures seisvat, ei olnud neil midagi vastu ütelda. Siis nad käskisid neid Suurkohtust välja minna ja pidasid omavahel nõu: «Mis me peaksime nende inimestega tegema? Sest see, et nende läbi on sündinud silmapaistev tunnusmärk, on teada kõigile Jeruusalemlastele ja me ei saa seda salata. Kuid et nad sellest nimest ei räägiks enam ühelegi inimesele, siis ähvardagem neid kõvasti.» Ja nad kutsusid apostlid sisse ning keelasid neil üldse rääkida ja õpetada Jeesuse nimel. Peetrus ja Johannes vastasid aga neile: «Otsustage ise: kas Jumala ees on õige kuulata teid rohkem kui Jumalat? Meil on ju võimatu jätta rääkimata seda, mida me oleme näinud ja kuulnud.» Nemad aga, veel rohkem ähvardades, lasksid apostlid vabaks, sest rahva pärast nad ei leidnud viisi, kuidas apostleid nuhelda, kuna kõik ülistasid Jumalat toimunu eest. Sest inimene, kellele see paranemise tunnusmärk oli sündinud, oli üle neljakümne aasta vana. Pärast vabanemist tulid Peetrus ja Johannes omade juurde ja jutustasid, mida ülempreestrid ja vanemad neile olid öelnud. [Aga seda kuuldes tõstsid need ühel meele häält Jumala poole, öeldes: «Issand, sina, kes sa oled teinud taeva ja maa ja mere ja kõik, mis on nende sees,]

Ülestõusmispüha oktaav: Missa I Halleluuja *Haec dies (graduallaulu asemel)* – AMS 084 4; Salm: Ps 118:24 järgi (507015)

Vastuslaul: Halleluuja! *Salm:* See on päev, mille Issand on teinud: * ilutsemeg ja rõõmutsemeg temas [selles].

Ladina tekst (<http://gregorien.info/chant/id/3659/0/en>) *Responsoorium:* *Haec dies quam fecit Dominus exsultemus et laetemur in ea.*

Inglise tekst: (GM 350–351) *Responsoorium:* This is the day that the Lord has made; let us rejoice and be glad in it.

Ülestõusmispüha oktaav: Epistel 1Jh 5:4–10 epistel Karl Suure leksionaari järgi. Vt. Pühakiri eelmisel leheküljel.

Ülestõusmispüha oktaav: Missa II Halleluuja *Exultate deo* – AMS 087 5; Salm: Ps 81:2–3 (g01186)

VL: Halleluuja! *Salm:* Hõisake Jumalale, kes on meie tugevus, * hüüdke rõõmuga Jaakobi Jumala poole! / Alake kiituslaulu, lööge trummi, * pange hüüdma kannel ja naabel!

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/3192/0/en>) *Exsultate Deo adiutori nostro. Iubilare Deo Iacob. Sumite psalmum iucundum cum cithara.*

Inglise tekst: (GM 511–512) Rejoice in honour of God our helper; shout for joy to the God of Jacob; intone a most beautiful psalm with the harp.

Ülestõusmispüha oktaav: Missa II Halleluuja *Pascha nostrum* – AMS 087 6; Salm: Ps 1Kr 5:7b–8a järgi (507049)

VL: Halleluuja! *Salm:* Meie paasatall Jeesus Kristus on tapetud, halleluuja. * Rõõmustagem siis kasinuse ja tõe hapnemata leivast.

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/3192/0/en>) *Pascha nostrum immolatus est Christus, alleluia: itaque epulemur in azimis sinceritatis et veritatis.*

Inglise tekst: (GM 351) Christ, our paschal lamb, has been sacrificed.

Ülestõusmispüha oktaav: Evangeelium Jh 20:19–31: evangeelium Karl Suure leksionaari järgi

Kui nüüd selsamal nädala esimesel päeval oli õhtuäeg ja seal, kuhu jüngrid olid kogunenud, olid ukсед lukus, sest nad kartsid juute, tuli Jeesus, jäi seisma nende keskele ja ütles neile: «Rahu teile!» Kui ta seda oli öelnud, näitas ta neile oma käsi ja külge. Siis said jüngrid rõõmsaks Issandat nähes. Jeesus ütles nüüd neile taas: «Rahu teile! Nõnda nagu Isa on läkitanud minu, nõnda saadan ka mina teid.» Kui ta seda oli öelnud, puhus ta nende peale ja ütles neile: «Võtke vastu Püha Vaim! Kellele te iganes patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellele te patud kinnitate, neile on need kinnitatud.» Aga Toomas, keda nimetatakse Kaksikuks, üks kaheteistkümnest, ei olnud nendega, kui Jeesus tuli. Teised jüngrid ütlesid nüüd talle: «Meie oleme näinud Issandat.» Aga tema ütles neile: «Kui ma ei näe tema käte sees naelajälgi ning ei pista oma sõrme naelte asemeisse ega oma kätt tema külje sisse, ei usu ma mitte!» Ja kaheksa päeva pärast olid ta jüngrid taas kodus ja Toomas nendega. Uksed olid lukus, aga Jeesus tuli, jäi seisma nende keskele ja ütles: «Rahu teile!» Seejärel ta ütles Toomale: «Pane oma sõrm siia ja vaata minu käsi ning pane oma käsi ja pista mu külje sisse ning ära ole uskmatu, vaid usklik!» Toomas vastas talle: «Minu Issand ja minu Jumal!» Jeesus ütles talle: «Kas sa usud seepärast, et sa oled mind näinud? Öndsad on need, kes ei näe, kuid usuvad.» Jeesus tegi jüngrite ees veel palju muid tunnusmähti, mida ei ole sellesse raamatusse kirja pandud, aga need on kirja pandud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teil uskudes oleks elu tema nimes.

ÜP oktaav: Missa ohvrilaul *Angelus domini descendit* – AMS 087 7–9; Ant. (g01018) Mt 28:2, 5, 6 järgi, S1 (g01018a) Mt 28:7 järgi, S2 (g01018b) Lk 24:36, 39 järgi

Antifoon: Issanda ingel tuli alla taevast ja ütles naistele: „See, keda te otsite on üles tõusnud, nagu Ta ütles. Halleluuja!

Ladina tekst (<https://gregorien.info/chant/id/509/0/en>): *Antifoon: Angelus Domini descendit de caelo, et dixit mulieribus: quem quaeritis, surrexit, sicut dixit. Salm1:* Eunt es dicite discipulis eius: ecce praecedet vos in Galilee: ibi eum videbitis, sicut dixit. *Salm 2:* Iesus stetit in medio eorum et dixit: Pax vobis! Videte, quia ego ipse sum.

Inglise tekst (GM 357–358): *Antifoon:* The Angel of the Lord came down from heaven and said to the women: "The One whom you seek has risen, as he said he would", alleluia.

Eesti tekst Piiblist: 2 Ja ennä, sündis suur maaväriseimine, sest Issanda ingel, laskudes taevast, tuli ja veeretis kivi kõrvale ja istus selle peale. 5 Aga ingel pöördus naiste poole ja ütles: «Teie ärge kartke! Ma tean, et te otsite ristilöödud Jeesust. 6 Teda ei ole siin, ta on üles äratatud, nõnda nagu ta ütles. Tulge, vaadake paika, kus ta magas! 7 Ja minge kiiresti, õelge tema jüngritele, et ta on üles äratatud surnuist! Ja vaata, ta läheb teie eele Galileasse, seal te saate teda näha. Vaata, ma olen seda teile öelnud.» Lk 24:36 Aga kui nad seda kõike rääkisid, seisis Jeesus ise nende keskel ja ütles neile: «Rahu olgu teile!» 39 Vaadake mu käsi ja mu jalgu, et see olen mina ise! Puudutage mind kätega ja vaadake, sest vaimul ei ole ju liha ega luid, nõnda nagu te minul näete olevat!»

ÜP oktaav: Missa armulaul *Mitte manum tuam* – AMS 087 10–13; Ant. Jh 20:27 (g01052) järgi; S. Ps 81:2 ja ka Ps 3:5 (g01052b).

Antifoon: Pane oma käsi mu külje sisse ja katsu naelade asemeid. Halleluuja. Ja ära ole uskmatu vaid usklik. Halleluuja, halleluuja! *Salm:* Hõisake Jumalale, kes on meie tugevus, * hüüdke rõõmuga Jaakobi Jumala poole! / Oma häälega ma hüüan Issanda poole * ja ta vastab minule oma pühalt mäelt.

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/5307/0/en>) *Ant:* *Mitte manum tuam in latus meum et cognosco loca clavorum alleluia: et noli esse incredulus sed fidelis alleluia, alleluia.*

Inglise tekst: (GM 358–359) Stretch forth your hand, and feel the place where the nails were, alleluia; and be not doubtful but believing, alleluia, alleluia.

Eesti tekst Piiblist: 27 Seejärel ta ütles Toomale: «Pane oma sõrm siia ja vaata minu käsi ning pane oma käsi ja pista mu külje sisse ning ära ole uskmatu, vaid usklik!»

Ülestõusmispüha oktaav: (II) Vespri Maarja kiituslaulu antifoon *Post dies octo* – C 004326 Jh 20:26 järgi

Kaheksa päeva pärast sisenes Issand [Jeesus] uste lukus olles ja ütles neile: „Rahu olgu teile“. Halleluuja, halleluuja.

Ladina tekst (Cantus 004326) *Post dies octo januis clausis ingressus dominus et dixit eis pax vobis alleluia alleluia*

Inglise tekst (Br 193) After eight days, the doors being shut, the Lord entered, and said unto them: Peace be unto you, alleluia, alleluia.